

ОБЛКОВИЙ СУПРОВІД КОНЦЕПЦІЙ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

Соціальна відповідальність бізнесу (СВБ) є невід'ємною складовою процесу сталого економічного розвитку в умовах глобальної економіки. Прийнята Стратегія концепції соціальної відповідальності бізнесу [1] на рівні ЄС та майже усіх країн-членів, у рамках якої передбачена обов'язкова нефінансова звітність, за найбільш поширеним стандартом GRI (Global Reporting Initiative). В його основі лежить ідеологія того, що економічні, екологічні та соціальні результати діяльності компанії безпосередньо пов'язані з її стійким довготривалим розвитком. Після 31 грудня 2015 року всі звіти, підготовлені за GRI, повинні відповідати стандарту G4 [2].

В Україні з ініціативи ряду громадських організацій з 2009 р. ініціюється створення національної стратегії Концепції соціальної відповідальності [3], процес якої ще не завершено. А з 2016 року в рамках законодавства щодо Зони вільної торгівлі – питання сталого розвитку, і відповідно СВБ, мають необхідність зближення з європейськими стандартами.

Вибір об'єктів обліку здійснено з врахуванням того, що соціальна діяльність підприємств – це прийняття рішень у інтересах мети і цінностей суспільства, яка спрямовується на зовнішнє середовище для формування іміджу у співпраці з місцевим співтовариством і органами влади та обов'язково передбачає соціальний блок внутрішнього середовища.

Аналітичне забезпечення та джерело соціальної відповідальності формують законодавство та суспільні договори на макро- та мікрорівнях. Треба зазначити, що в основу СВБ є філантропія – добровільна участь у соціальних програмах. Здійснюючи соціальну філантропію, фірма керується економічними стимулами і базується на економічній, а не соціальній відповідальності. Загалом соціальна відповідальність передбачає визнання фірмою соціальних зобов'язань за рамками закону, поруч з визначеними у законі. Соціальна відповідальність не вимагає радикального розриву з звичайними формами корпоративної діяльності. Саме тому облік соціальної відповідальності у рамках складання нефінансової звітності не потребує окремого обліку, а може бути реалізованим у рамках чинного бухгалтерського обліку за усіма його видами.

Оскільки соціальна відповідальність та загалом проблеми соціуму у економічному вимірі все більше стають об'єктами та суб'єктами ринкової економіки, вимірювані складники цього процесу частково реалізуються в межах нових чи переосмислених об'єктів бухгалтерського обліку.

Існує декілька основних концепцій соціальної відповідальності бізнесу. На рис. 1 приведено найбільш відомі з них у нашій інтерпретації облікового супроводу кожної концепції.

В основу Концепцій покладена публічно-правова відповідальність та взаємний вплив бізнесу і суспільства, що передбачає відповідальність підприємства перед ринком і державною політикою. Але окреме підприємство не несе відповідальності

за всі соціальні проблеми, а тільки ті, які породжує його діяльність, що й формує об'єкти обліку. В результаті соціальні дії підприємств покращують стан місцевого співтовариства, навіть частково усувають необхідність державного регулювання.

Напрями та об'єкти обліку запропоновано на основі Стандарту звітності G4 [2]. Виділено пріоритетні облікові об'єкти: фінансово-економічні результати; трудові відносини: розвиток персоналу, безпечні умови праці; гендерна рівність; якість і безпека продукції; захист довкілля; внесок у регіональну економіку; корпоративне управління; енергоефективність; інвестування у соціально значущі культурно-освітні програми. Результатом запровадження соціальних складових обліку є формування нефінансової звітності.

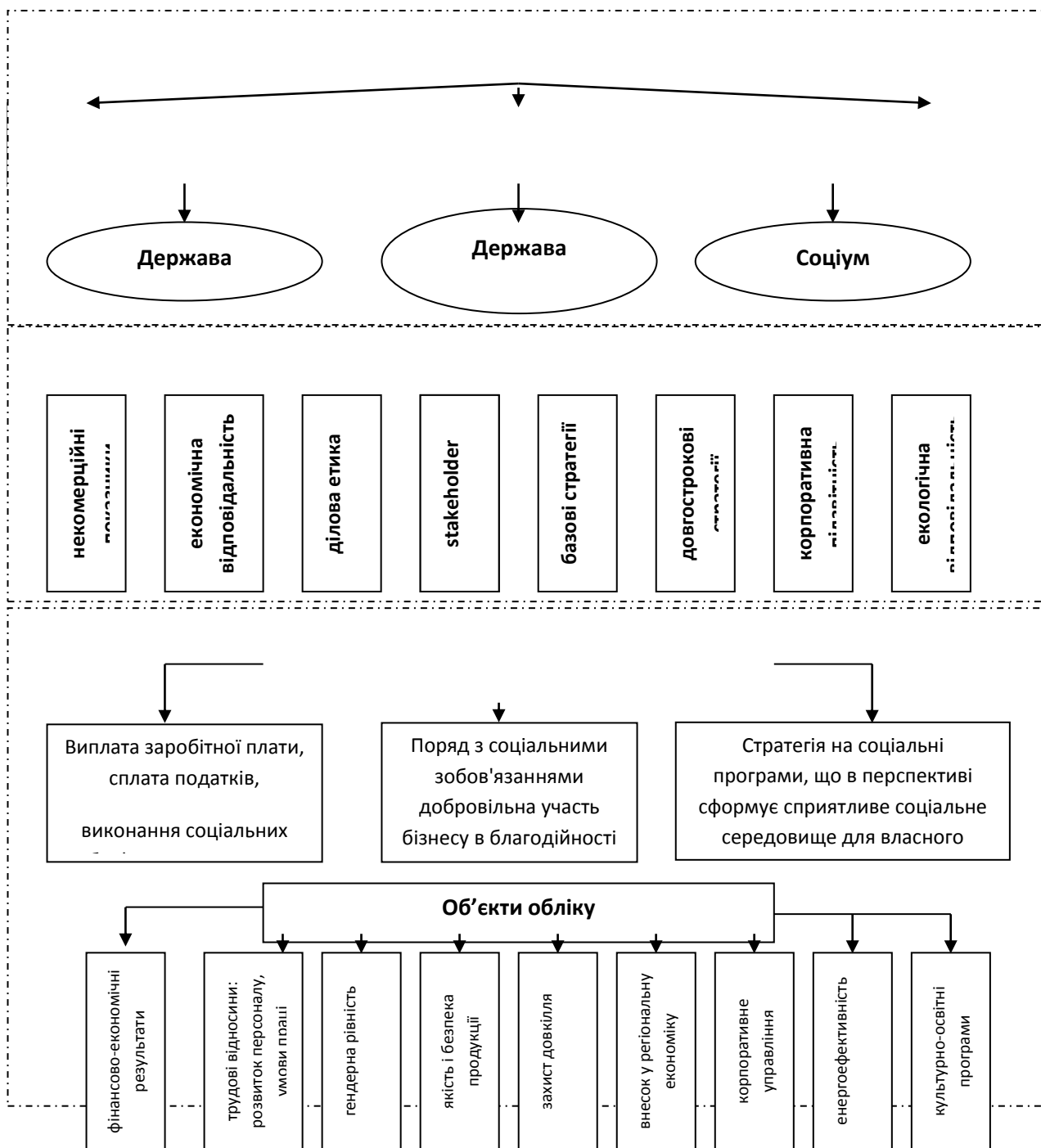

Рис. 1. Обліковий супровід концепцій соціальної відповідальності бізнесу
Джерело: розробка на основі [2; 4]

Наслідком запровадження стандарту нефінансової звітності у розвинених країнах є розвиток соціально-трудових відносин і соціального партнерства. Це загальнонаціональні програми соціального забезпечення, скорочення робочого дня і збільшення суспільних ресурсів для освіти працівників, підвищення мінімальних розмірів оплати праці, платоспроможного попиту населення цих країн. Соціально-трудові відносини та соціальне партнерство привели західне суспільство до розуміння необхідності постійного вдосконалення відносин у сфері праці та розширення і удосконалення взаємодії бізнесу з соціумом.

Список використаної літератури:

1. *Corporate Social Responsibility (CSR)* [Електронний ресурс]. Джерело доступу: http://ec.europa.eu/growth/industry/corporate-social-responsibility_en
2. *G4 SUSTAINABILITY REPORTING GUIDELINES* [Електронний ресурс]. Джерело доступу: <https://www.globalreporting.org/information/g4/Pages/default.aspx>
3. *Національна стратегія КСВ в Україні: стан та перспективи.* [Електронний ресурс]. Джерело доступу: <http://www.gurt.org.ua/articles/31876/>
4. *Концепції соціальної відповідальності.* В кн. *Соціальна відповідальність : навч. посіб.* / Н. В. Шандова, Г. В. Жосан; Херсон. нац.техн. ун-т. - Херсон : Вишемирський В.С., 2015. - 306 с.